

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Π/ΘΜΙΑΣ
& Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΧΟΛ. ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ Δ.Ε.
Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Τηλ. 2810 246860
Ταχ. Δ/ση: Ρολέν 4, 713 05
ΗΡΑΚΛΕΙΟ
E-mail: grss@dide.ira.sch.gr

Βασιλεία Καλοκύρη
Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων
Τηλ. 2810 246.864 // 2810 310.634
κιν. 697 99 30 724
Ιστοσελίδα: (ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ)
<http://users.sch.gr/sfscholiki/fi>
(ΔΙΚΤΥΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ –
ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ)
<http://diktyofilologonkalokyri.weebly.com>
E-mail : kalokyri@sch.gr

Ηράκλειο, 19-1-2015

Αρ. Πρωτ.: 51

Προς:
Φιλολόγους ΕΠΑΛ
αρμοδιότητας Σχολικής
Συμβούλου Φιλολόγων Ν.
Ηρακλείου Β. Καλοκύρη
(διαμέσου των Διευθύνσεων
των Σχολείων τους)

Κοιν. :

1. Περιφερειακή Δ/ση
Π/θμιας & Δ/θμιας
Εκπαίδευσης Κρήτης
2. Προϊστάμενο Επιστημ. &
Παιδαγ. Καθοδήγησης Δ/θμιας
Εκπ/σης
3. Διεύθυνση Δ.Ε. Ηρακλείου

Θέμα: Επισημάνσεις σχετικά με τη διδακτέα-εξεταστέα ύλη και την αξιολόγηση των Φιλολογικών μαθημάτων στα ΕΠΑΛ για το σχολικό έτος 2014-2015. Καλές πρακτικές διδασκαλίας.

Αγαπητοί/-τές Συνάδελφοι,

Θα ήθελα να ευχαριστήσω για την ανταπόκριση και τη συνεργασία όλους εσάς που εκφράσατε απόψεις και προτάσεις σχετικά με την επάρκεια ή μη του διδακτικού χρόνου για ολοκλήρωση και αφομοίωση της διδακτέας-εξεταστέας ύλης στην Α και Β τάξη ΕΠΑΛ.

Επισημαίνω κι εδώ ότι χρειάζεται να ακολουθείτε την Ύλη που ισχύει για το σχολ. έτος 2014-15 (αντίστοιχα ΦΕΚ, βλ. παρακάτω), τις Οδηγίες διδασκαλίας 2014-15.

καθώς και τον τρόπο Αξιολόγησης των φιλολογικών μαθημάτων, με προσοχή στις αλλαγές που υπάρχουν κατά περιπτώσεις σε σχέση με το προηγούμενο σχολικό έτος.

Υπενθυμίζω ότι **η καλή οργάνωση του προσωπικού αρχείου του Φιλολόγου (γνώση ΠΣ, Οδηγιών διδασκαλίας, γνώση ύλης του σχολικού έτους και τρόπου Αξιολόγησης του μαθήματος) αποτελεί βασική προϋπόθεση για την άρτια και ουσιαστική διδασκαλία των μαθημάτων!**

Ιδιαίτερος για τη Γλώσσα και τη Λογοτεχνία της Α΄ Λυκείου, οι διδάσκοντες χρειάζεται να γνωρίζουν καλά το Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΣ, βλ. παρακάτω) και τις Οδηγίες σχ. έτους 2014-15, και σε συνδυασμό με την ύλη και τα ζητούμενα της Αξιολόγησης να σχεδιάζουν τη διδασκαλία τους.

Στον ιστότοπο που τηρώ, ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, βρίσκονται αναρτημένα για διευκόλυνσή σας όλα τα σχετικά έγγραφα που χρειάζεται να έχετε διαθέσιμα στο προσωπικό σας αρχείο-«φάκελο του μαθήματος».

Για διευκόλυνσή σας, επίσης, υπενθυμίζω και συνοψίζω κι εδώ τα απαραίτητα έγγραφα/αρχεία για τη διδασκαλία των Φιλολογικών μαθημάτων Α και Β τάξης στο ΕΠΑΛ:

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	Α ΛΥΚΕΙΟΥ 2014-15	Β ΛΥΚΕΙΟΥ 2014-15
ΠΣ	<p>Προγράμματα Σπουδών Α ΛΥΚΕΙΟΥ ΦΕΚ 2080 τ. Β/20-9-11 (=απλώς αναφέρει τα αντίστοιχα ΦΕΚ)</p> <p>ΠΣ Για τη Ελληνική Γλώσσα (Νεοελληνική Γλώσσα και Νέα Ελληνική Λογοτεχνία Α΄ τάξη): με την αρ. 70001/Γ2/21-6-2011 Υ.Α. (ΦΕΚ 1562 Β΄). [το ίδιο με ΓΕΛ] Το αρχείο έχω αναρτήσει στο ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ- Νομοθεσία- ΕΠΑΛ: Πατήστε εδώ</p> <p>Κατά τα λοιπά [ΙΣΤΟΡΙΑ] η υπ' αριθμ. 118833/Γ2/9-11-2006 Υ.Α. (ΦΕΚ 1761 Β΄) ισχύει ως έχει.</p>	<p>Προγράμματα Σπουδών Β ΛΥΚΕΙΟΥ ΦΕΚ 2772 τ. Β /16-10-14 [=Απλώς αναφέρει τα αντίστοιχα ΦΕΚ. Παραπέμπει στο ΑΠ για «Νέα Ελλ. Γλώσσα» και Λογοτεχνία Β τάξη: Υ.Α. 85040/Γ2/30-7-2007 (ΦΕΚ 1564/Β΄), σελ. 22706 (το οποίο παραπέμπει στο ΦΕΚ 561/6-5-1999 τ. Β)]</p> <p>Το αρχείο ΦΕΚ 2772 τ. Β /16-10-14 έχω αναρτήσει στο ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ- Νομοθεσία- ΕΠΑΛ Πατήστε εδώ</p>
ΔΙΔΑΚΤΕΑ- ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ 2014-15	<p>ΦΕΚ 2863/15-10-2014 τ. Β΄ Καθορισμός της διδακτέας – εξεταστέας ύλης των μαθημάτων Γενικής Παιδείας των Α΄ και Β΄ τάξεων Επαγγελματικού Λυκείου για το σχολικό έτος 2014 – 2015.</p> <p>(Το αρχείο έχω αναρτήσει στο ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ- Νομοθεσία- ΕΠΑΛ:) Πατήστε εδώ</p>	<p>ΦΕΚ 2863/15-10-2014 τ. Β΄ Καθορισμός της διδακτέας – εξεταστέας ύλης των μαθημάτων Γενικής Παιδείας των Α΄ και Β΄ τάξεων Επαγγελματικού Λυκείου για το σχολικό έτος 2014 – 2015.</p> <p>(Το αρχείο έχω αναρτήσει στο ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ- Νομοθεσία- ΕΠΑΛ:) Πατήστε εδώ</p>

<p>Οδηγίες διδασκαλίας για το σχολικό έτος 2014-2015.</p>	<p>ΥΠΑΙΘ, Αθήνα, Αρ. Πρωτ. Γ2 / 165772/ 14-10-2014 Οδηγίες για τη διδασκαλία μαθημάτων Γενικής Παιδείας και Επιλογής για την Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξη Ημερησίου και Α΄, Β΄, Γ΄ και Δ΄ τάξη Εσπερινού Επαγγελματικού Λυκείου για το σχολικό έτος 2014-2015.</p> <p>(Το αρχείο έχω αναρτήσει στο ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ- Νομοθεσία- ΕΠΑΛ:) Πατήστε εδώ</p>	<p>ΥΠΑΙΘ, Αθήνα, Αρ. Πρωτ. Γ2 / 165772/ 14-10-2014 Οδηγίες για τη διδασκαλία μαθημάτων Γενικής Παιδείας και Επιλογής για την Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξη Ημερησίου και Α΄, Β΄, Γ΄ και Δ΄ τάξη Εσπερινού Επαγγελματικού Λυκείου για το σχολικό έτος 2014-2015.</p> <p>(Το αρχείο έχω αναρτήσει στο ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ- Νομοθεσία- ΕΠΑΛ:) Πατήστε εδώ</p>
<p>ΤΡΟΠΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ</p>	<p>ΠΔ 79/2014 (ΦΕΚ 123/28-5-2014, τ. Α΄).</p> <p>Άρθρο 1, παρ. 6 = για τη Νεοελλ. Γλώσσα</p> <p>άρθρο 1, παρ. 7= για τη Λογοτεχνία</p> <p>άρθρο 1, παρ. 8 = Ιστορία</p> <p>(Το αρχείο έχω αναρτήσει στο ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ- Νομοθεσία- ΕΠΑΛ:) Πατήστε εδώ</p>	<p>Για το σχολ. έτος 2014-15 θα ανακοινωθεί από το ΥΠΑΙΘ.</p>

Ως προς την **αποτελεσματικότερη διδακτική προσέγγιση της ύλης του ΕΠΑΛ** για τους μαθητές, υπενθυμίζουμε συνοπτικά τις ακόλουθες **καλές πρακτικές**.

1. Χρειάζεται εμπύχωση και **καλλιέργεια κλίματος συνεργασίας** με τους μαθητές ως προς την «κατάκτηση» της ύλης. Είναι ιδιαίτερα σημαντική η καλλιέργεια παιδαγωγικού κλίματος, η ενθάρρυνση, η ψυχραιμία και η **μετάδοση αισιοδοξίας για εποικοδομητική μάθηση, όχι άγχους σχετικά με την ολοκλήρωση της ύλης**. Κάνοντας τους μαθητές «συνοδοιπόρους» στη μαθησιακή πορεία, θέτοντας σαφείς και κοινούς στόχους προς κατάκτηση, βοηθούμε καθοριστικά τη φιλότιμη και αισιόδοξη ανταπόκρισή τους!

2. Στο πνεύμα αυτό, φροντίζουμε **οι μαθητές να εξοικειώνονται με το «όλον» της ύλης, «εξερευνώντας» και ανακαλύπτοντάς την, με αξιοποίηση της δομής και του περιεχομένου των βιβλίων** (και με παράλληλο εποπτικό υλικό και τις δικές μας ουσιαστικές επισημάνσεις). Για παράδειγμα, στην Ιστορία, χρειάζεται οι μαθητές να γνωρίζουν το «εύρος» της ιστορικής περιόδου που θα μελετήσουν, τις διαδοχικές περιόδους/εποχές και αντίστοιχα την εξέλιξη της πολιτισμικής φυσιογνωμίας, ώστε να εντάσσουν στη συνέχεια στο ευρύτερο πλαίσιο της ύλης τους τις γνώσεις που θα

προσεγγίζουν ανά κεφάλαιο και ενότητα. Η διαρκής συσχέτιση του όλου και του μέρους ενισχύει την κατανόηση και τη δημιουργική μαθησιακή διεργασία.

3. Ας μην παραλείπουμε να **αξιοποιούμε την τέχνη** (πίνακες ζωγραφικής) και γενικότερα τις εικόνες των βιβλίων ως **εποπτικό υλικό που λειτουργεί δραστικά στην προσέγγιση της ύλης**.

4. Τους βασικούς μαθησιακούς στόχους (π.χ. περίληψη, διάγραμμα, ανταπόκριση στο επικοινωνιακό πλαίσιο των θεμάτων παραγωγής λόγου κ.ά., για τη Νεοελληνική Γλώσσα της Β΄ Λυκείου) προσπαθούμε να τους επιτύχουμε σε όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους, με ασκήσεις αφομοίωσης/επανάληψης/εμπέδωσης. **Λαμβάνουμε υπόψη την ολοκλήρωση της ύλης, αλλά δεν «ξεχνάμε» να επανερχόμαστε με ασκήσεις, σε όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους, προκειμένου να βελτιώνονται διαρκώς οι επιδόσεις σε σημεία δύσκολα, που απαιτούν χρόνο και επαναλήψεις για εμπέδωση και αφομοίωση. Συνοπτικά: Δίνουμε έμφαση σε ασκήσεις εμπέδωσης σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς.**

5. Σε σχέση προς το παραπάνω, επισημαίνουμε, επίσης, ότι για **βασικούς μαθησιακούς στόχους, όπως η περίληψη στη Νεοελλ. Γλώσσα Β΄ Λυκείου, αλλάζουμε τη σειρά διδασκαλίας των ενοτήτων του διδακτικού εγχειριδίου**, ώστε να διδάξουμε πρώτα τα επίμαχα και να εξασκούμε σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς τους μαθητές σε αυτά, αναθέτοντας συστηματικά κατάλληλες τέτοιες ασκήσεις! *(Όπως είπαμε, παράλληλα εξηγούμε στους μαθητές τους βασικούς στόχους της διδασκαλίας και τους έχουμε «συνοδοιπόρους» στην κατάκτηση τους!)*

6. **Οι μαθητές χρειάζεται να γνωρίζουν και να είναι εξοικειωμένοι με τον τύπο των ερωτήσεων στις οποίες θα εξεταστούν και να κατανοούν τα προβλεπόμενα ζητούμενα στο αντίστοιχο ΠΔ!**

Χρειάζεται να επεξεργαζόμαστε στην τάξη **παραδείγματα απαντήσεων με βάση τις ερωτήσεις αξιολόγησης**, όπως προβλέπονται στο αντίστοιχο ΠΔ!

Χρειάζεται να εξασκούμε συστηματικά τους μαθητές σε «τεστ αξιολόγησης» με βάση τις προβλεπόμενες ερωτήσεις, επεξεργαζόμενοι τις ερωτήσεις με ποικίλες διδακτικές τεχνικές, π.χ. προφορικά στην τάξη με ερωτήσεις-απαντήσεις ή και σαν άσκηση στο σπίτι ή γραπτή απάντηση, μετά την επεξεργασία στην τάξη κλπ

Παράλληλα, δεν παραλείπουμε στα «διαγωνίσματα» να αναγράφουμε τις μονάδες κάθε άσκησης και γενικότερα να αναφερόμαστε σε αυτές, όταν δίνουμε αντίστοιχες ασκήσεις. Αναδεικνύοντας μαζί με τους μαθητές το περιεχόμενο και τους στόχους κάθε ερώτησης τους παρέχουμε την καλύτερη στήριξη: **«μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν»**, δηλαδή αποκτούν δεξιότητες, ώστε να **εμβαθύνουν στην ύλη και να μπορούν να απαντούν σε πολλών ειδών ερωτήσεις!**

7. **Η συνεργασία μεταξύ διδασκόντων, ο συντονισμός, η αμοιβαία υποστήριξη σε υλικό και η καλοπροαίρετη επικοινωνία (π.χ. παρακολούθηση διδασκαλίας μεταξύ συναδέλφων, διατμηματική συνεργασία μαθητών/καθηγητών) ενισχύει την αποτελεσματικότητα της δουλειάς μας και μειώνει το άγχος.**

Είμαι στη διάθεσή σας για ό,τι μπορώ να βοηθήσω!
Καλή επιτυχία στο έργο σας!

Με τιμή,

Βασιλεία Καλοκύρη
Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων
Ν. Ηρακλείου